

4. I Hovedstaden foretages Valgene som Listevalg efter D'Hondt's Metode; og med Anvendelse af forbundne Lister. Der kan herved opnaas fuld Forholdsmæssighed i Repræsentationen. Men denne Forholdsmæssighed vindes kun paa Bekostning af de Fordele, der er forbundne med det udenfor Hovedstaden benyttede System med Valg i Enkeltmandskredse. Særligt føles det som en Ulempe ved Listevalgssystemet, at det skyder Partibetegnelsen som saadan i Forgrunden, og trænger det personlige tilbage i andet Plan. Desuden synes Listesystemet, hvad da ogsaa Valget i Hovedstaden viste, at have nogen Tilbøjelighed til at fremkalde Smaalister. Der har derfor været Ønsker fremme om at vende til-

bage til det gamle System med Enkeltmandskredse.

Ifølge det nuværende Valgsystem i Hovedstaden finder Stemmegivningen Sted i 18 Afstemningskredse, og der vælges 24 Kandidater. Det vilde ingen tekniske Vanskeligheder frembyde at ændre Systemet til Enkeltmandsvalg i 18 Kredse med 6 Tillægsmandater, og det skal derfor undersøges, om denne Forandring lader sig foretage, uden at Forholdsmæssigheden i Repræsentationen lider væsentlig herunder.

En Opgørelse af Valget i Hovedstaden som Enkeltmandsvalg for de Partier, der opnaaede Mandater ved Valget i 1918, vilde have givet følgende Udfald (jfr. Tabel 9).

Tabel 9. Valgene i Hovedstaden som Kredsvalg med Tillægsmandater.

	Antal Stemmer	Kredsvalgte	24 Mandater fordelt efter Stemmetal	Tillægsmandater	I alt Mandater	For-skel
Det konservative Folkeparti	45 804	3	5.60 = 6	4.12 ÷ 3 = 1	4	÷ 2
Venstre	2 689	>	0.32 = 0	0.24 ÷ 0 = 0	>	0
Det radikale Venstre	39 682	>	4.85 = 5	3.57 ÷ 0 = 4	4	÷ 1
Socialdemokratiet	96 368	15	11.77 = 12	—	15	+ 3
Erhvervspartiet	11 934	>	1.46 = 1	1.07 ÷ 0 = 1	1	0
Tilsammen	196 477	18	24	6	24	0

Beregningen viser, at Tillægsmandaterne — skønt forholdsvis flere her end uden for Hovedstaden, nemlig 1 til 3 — ikke vilde have været tilstrækkelige til at udligne Virkningen af Kredsinddelingen. Skal Forholdsmæssigheden bevares, bør derfor Antallet af Tillægsmandater forøges; i nærværende Tilfælde vilde der kræves en Forøgelse paa ca. 4 Tillægsmandater.

Det maa i denne Forbindelse erindres, jfr. foran under Punkt 1, at Hovedstaden baade ifølge Indbyggertal og Vælgertal har for lille Repræsentation i Forhold til det øvrige Land, og at en nogenlunde tilstrækkelig Lighed i saa Henseende kun tilvejebringes, naar Hovedstadens Mandattal forøges med 5 à 6 Mandater (jfr. Tabel 6).

Foruden de foran paapegede tekniske Mangler ved Systemet skal følgende 2 Punkter kortelig omtales, nemlig Spørgsmaalet om Løsgængeres Stilling og om Valgalliancer med Opstilling af Fælleskandidater.

5. Valgloven stiller Kandidaterne frit med Hensyn til, om de vil slutte sig til (støtte) et bestemt Parti eller ej. Det er indvendt herimod, at et Parti derved vil kunne lade et Antal af sine Kandidater opstille som Løsgængere i sikre Kredse, hvorved Partiet opnaar Mulighed for at faa flere Tillægsmandater, end det ellers var berettiget til. En saadan Mulighed er naturligvis til Stede, hvilket beror paa, at det gennemsnitlige Antal Vælgere pr. Kredsvalgt er langt lavere end det gennemsnitlige Antal pr. Mandat (Valgtallet) — i 1915: 3750